

بسمه تعالی

شناسنامه و الگوی

گزارش کلان برنامه‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در سال ۱۳۹۸

در دولت دوازدهم

به انضمام فرم گزارش ویژه ناظر به فعالیت‌های حوزه دین و انقلاب اسلامی

تیرماه ۱۳۹۹

کلان برنامه ۱: تقویت ظرفیت‌های مردمی فرهنگ و هنر

تعریف:

برنامه‌ها، پروژه‌ها و فعالیت‌هایی که منجر به افزایش حضور و مشارکت مردم و نهادهای مردمی در حوزه‌ی فرهنگ و هنر کشور می‌شود.

ناظر به مسئله :

ضعف توان و مشارکت بخش خصوصی و نهادهای مردمی در تولید و توزیع فرهنگی

برنامه‌ها و رویکردهای تحقق کلان برنامه :

۱. کمک به ایجاد و توانمندسازی نظام‌های صنفی و تولیدی بخش فرهنگ و هنر؛
۲. توسعه کمی – کیفی نهادها و موسسات دینی و فرهنگی غیردولتی با حفظ هویت مستقل و مردم نهاد آنها؛
۳. گسترش و ترویج سنت وقف و نذورات و خیرات و ... در تمامی حوزه‌های فرهنگ و هنر؛
۴. تمرکز زدایی از برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های فرهنگی و هنری؛
۵. بهره‌مندی از جریان‌های فکری و تشکلهای صنفی در سیاستگذاری و برنامه‌ریزی و فعالیت‌های فرهنگی و هنری؛
۶. رفع موانع سیاسی، حقوقی از فعلیت‌یابی خلاقیت‌های نخبگان فرهنگی – هنری؛

عنوان یا شرح اجمالی اقدام ^۱	نوع اقدام		گستره اجرا ^۲	قالب و نحوه اجرا ^۳	خروجی‌های کمی یا نتایج حاصل از اجرای اقدام	پیوست (دارد / ندارد)
	اصلاحی و تکمیلی ^۴	تاسیسی و خلاقانه ^۵				
۱,۱) صدور مجوز برای موسسات مردمی						
۱,۲) حمایت از ایجاد و تقویت تشکلهای و صنوف						
۱,۳) جلب مشارکت‌های مردمی (وقف، ...) در فعالیتهای فرهنگی						
۱,۴) واگذاری امور فرهنگی به مردم						
۱,۵) مانع‌زدایی از فعالیتهای مردمی فرهنگی، هنری و رسانه‌ای						
۱,۶) مقررات‌گذاری برای کارسپاری به مردم						

(۱) برای هر یک از عرصه‌ها، اقدامات متعدد می‌تواند درج شود.

(۲) بین‌المللی، ملی، منطقه‌ای، استانی

(۳) مقررات‌گذاری، حمایت مالی مستقیم، تسهیلات، همایش، جشنواره، مسابقه، آموزش و توانمندسازی، ...

(۴) اقدامات جاری‌ای که با توجه به رویکردها و اهداف جدید، اصلاح و تکمیلی در آنها ایجاد شده باشد. (اصلاح یا تکمیل در قلمرو، چگونگی اجرا، مخاطبان و ...)

(۵) اقداماتی که در هر یک از عرصه‌ها و با اهداف و رویکردهای کلان برنامه، در این دوره طراحی و اجرایی شده است.

کلان برنامه ۳: عمومی سازی دسترسی فرهنگی

تعریف:

هر برنامه، پروژه و یا فعالیتی که منجر به دسترسی بیشتر همه‌ی ایرانیان به خدمات، آثار و محصولات فرهنگی تولید شده در داخل کشور شود و به افزایش مصرف فرهنگی و هنری داخلی در سراسر کشور بیانجامد.

ناظر به مسئله :

- پایین بودن سرانه مصرف محصولات فرهنگی ایرانی در سبد خانوار

برنامه‌ها و رویکردهای تحقق کلان برنامه :

۱. افزایش دسترسی همگانی به فضاها، خدمات و محصولات فرهنگی با نگرش عدالت فرهنگی به خصوص در مناطق روستایی و محروم؛
۲. تقویت و حمایت از اصلاح نظام توزیع و فروش محصولات فرهنگی - هنری در کشور؛

پیوست (دارد / ندارد)	خروجی های کمی یا نتایج حاصل از اجرای اقدام	قالب و نحوه اجرا	گستره اجرا	نوع اقدام		عنوان یا شرح اجمالی اقدام	عرصه‌های تحقق برنامه
				تاسیسی و خلاقانه	اصلاحی و تکمیلی		
دارد	بررسی بیش از ۳۰۰ طرح کسب و کار دریافتی از سراسر کشور	حمایت تسهیلاتی	سراسر کشور	✓	✓	-ایجاد شورای تسهیلات و تدوین شیوه نامه حمایتی -تدوین چهارچوب آرایه پروپوزال های فرهنگی و هنری -عقد تفاهم نامه با مراکز مالی حمایتی از جمله صندوق کارآفرینی امید -در نظر گرفتن تمامی کسب و کارها در ح.زه فرهنگ و هنر هم به صورت ایجادى هم تکمیلی	۳,۱) حمایت از ایجاد و توسعه فضاهای فرهنگی، هنری و رسانه‌ای
دارد	معرفی کسب و کار های بیش از ۷ گذر به صندوق کارآفرینی امید	حمایت تسهیلاتی	سراسر کشور	✓	✓	-حمایت تسهیلاتی و عملیاتی -تدوین پیش نویس تفاهم نامه با شهرداری های مناطق مختلف کشور -تعامل با سازمان میراث فرهنگی	۳,۲) حمایت از ایجاد گذرهای فرهنگی
دارد	معرفی بیش از بیست کارگاه عرضه مستقیم محصولات فرهنگی و هنری به صندوق کارآفرینی امید	حمایت تسهیلاتی	سراسر کشور	✓	✓	-حمایت از روزبازارها و بازارچه های محلی به عنوان نمایشگاه دایم عرضه محصولات -اولویت دهی به روزبازار ها با هدف حذف واسطه گری و اشتغال زایی مستقیم	۳,۳) برگزاری نمایشگاه‌ها و اجرای رویدادهای ملی، منطقه‌ای و محلی برای عرضه محصولات فرهنگی، هنری و رسانه‌ای
دارد	حمایت بیش از ۴۰ میلیارد ریال از کسب و کارهای حوزه فرهنگ و هنر	حمایت تسهیلاتی	سراسر کشور	✓	✓	-تدوین دستورالعمل، حمایت و مشارکت در کسب و کارهای نوپا -مشارکت و ایجاد کسب و کار پروانه با هدف فروش آثار فرهنگی و هنری در فضای مجازی -ایجاد تالار هنرمندان با بیش از ۷۰ هزار هنرمند پدیدآورنده آثار فرهنگی و هنری	۳,۴) حمایت از ایجاد بسترهای نوین عرضه و فروش محصولات فرهنگی، هنری و رسانه‌ای (از جمله در بستر مجازی)
دارد	حمایت بیش از ۷۰ طرح در مناطق کتر برخوردار	حمایت تسهیلاتی	سراسر کشور	✓	✓	-اولویت دهی به مناطق کم برخوردار در شورای تسهیلات -انجام سفرهای حمایتی و شناسایی کسب و کارهای مورد نیاز جهت حمایت -شناسایی هنرمندان تولید کننده آثار و عضویت رایگان در سامانه پروانه	۳,۵) حمایت و ارائه تسهیلات برای عرضه محصولات یا اجرای رویدادها در مناطق کم برخوردار
دارد	اعطای تسهیلات بدون بهره و با کمترین میزان کارمزد	حمایت تسهیلاتی	سراسر کشور	✓	✓	-عقدتفاهم نامه با صندوق کارآفرینی امید با اولویت کالامحور و بهبود فضای تولید -اعطای مزیت های متعدد در تالار هنرمندان و بخش حراج آثار طرح پروانه	۳,۶) اعطای یارانه‌ها و تخفیف‌ها و فروش‌های ویژه محصولات و خدمات فرهنگی
دارد	معرفی بیش از ۸۰ طرح در قالب فضای نوین فرهنگی به صندوق کارآفرینی امید	حمایت تسهیلاتی	سراسر کشور	✓	✓	-انجام سفرهای های استانی و شناسایی مکان های قابل تبدیل به فضای نوین فرهنگی -تدوین شیوه نامه حمایتی از فضاهاى نوین فرهنگی	۳,۷) حمایت از شناسایی و تبدیل کاربری فضاهاى غیرفرهنگی به فرهنگی

کلان برنامه ۴: گسترش مناسبات فرهنگی ایران و جهان

تعریف:

برنامه‌ها، پروژه‌ها و فعالیت‌هایی که منجر به افزایش حضور اصحاب فرهنگ و هنر ایران در مجامع و رویدادهای فرهنگی و هنری و دینی جهان و یا به افزایش حضور خدمات، محصولات و آثار فرهنگی و هنری ایرانی و اسلامی در بازارهای جهانی شده و یا منجر به کاهش جریان‌های ایران‌هراسی و شیعه‌هراسی در منطقه و جهان بشود.

ناظر به مسائل :

۱. سهم ناچیز ایران از بازار محصولات، خدمات و آثار فرهنگی و هنری منطقه و جهان
۲. حضور کم‌رنگ ایران در مجامع و رویدادهای فرهنگی و دینی منطقه‌ای و جهانی
۳. وجود جریان‌های ایران‌هراسی و شیعه‌هراسی در منطقه و جهان

برنامه‌ها و رویکردهای تحقق کلان برنامه :

۱. فعال سازی و بهره گیری از ظرفیت اصحاب فرهنگ و هنر و تشکل‌های غیردولتی در تعاملات فرهنگی ایران با جهان؛
۲. مانع زدایی و حمایت از حضور و فعالیت بخش خصوصی در بازارهای جهانی محصولات و آثار فرهنگی و هنری؛
۳. ارتقای تعاملات جغرافیایی ایران فرهنگی و زبان فارسی و گسترش مراکز و برنامه های ایران شناسی در خارج از کشور؛
۴. توسعه کمی و کیفی گردشگری مذهبی(حج، زیارت و ...)
۵. بهره گیری از ظرفیت دانشگاه ها و حوزه های علمیه برای حضور فعال و موثر در سازمان ها و مجامع فرهنگی جهان؛
۶. ارتقای سطح مشارکت ایرانیان خارج از کشور در تعاملات فرهنگی با جهان؛
۷. تقویت گفت و گوهای فرهنگی – دینی ایران با جهان به ویژه جهان اسلام و منطقه؛
۸. شناسایی و معرفی مفاخر و مشاهیر فرهنگ و تمدن ایران در سطح جهانی

عرصه‌های تحقق برنامه	عنوان یا شرح اجمالی اقدام	نوع اقدام		گستره اجرا	قالب و نحوه اجرا	خروجی های کمی یا نتایج حاصل از اجرای اقدام	پیوست (دارد / ندارد)
		اصلاحی و تکمیلی	تاسیسی و خلاقانه				
۴,۱) ایجاد یا گسترش فعالیتهای و تولیدات فرهنگی مشترک							
۴,۲) ایجاد یا گسترش پیمان، تفاهم‌نامه‌ها و موافقت‌نامه‌های مشترک							
۴,۳) ساماندهی و تسهیل حضور فعالان فرهنگی، هنری و رسانه‌ای در عرصه بین‌الملل							
۴,۴) حمایت از ایجاد یا توسعه بازارهای حراج بین‌المللی							
۴,۵) حضور و مشارکت در رویدادهای فرهنگی و هنری بین‌المللی							
۴,۶) تسهیل یا حمایت از صادرات محصولات فرهنگی							
۴,۷) همکاری با سازمان‌های بین‌المللی عرصه فرهنگ و هنر							
۴,۸) توسعه فعالیتهای و ارتباطات مناسکی با کشورهای اسلامی							

کلان برنامه ۶: ارتقای محتوایی تولیدات فرهنگی

تعریف:

برنامه‌ها، پروژه‌ها، فعالیت‌ها و انتخاب رویکردهایی که بتواند به ارتقای کیفی خدمات، آثار و محصولات فرهنگی و هنری مبتنی بر ارزش‌های اسلامی ایرانی که در کشور به منظور عرضه در داخل و خارج از ایران تولید می‌شوند، کمک کند.

ناظر به مسائل:

- گسترش شکاف‌های اجتماعی (نسلی، قومیتی، جنسیتی و ...) و فقدان گفتگوهای سازنده و فراگیر
- ضعف الگوسازی، تولید و عرضه محصولات فرهنگی هنری مطابق با سبک زندگی اسلامی – ایرانی

برنامه‌ها و رویکردهای تحقق کلان برنامه:

۱. بازنگری در رویه‌ها و شاخص‌های نظارتی تولید و نشر محصولات فرهنگی، هنری و رسانه‌ای (هدفمندی رویکرد سلبی وزارتخانه)؛
۲. تبدیل ویژگی‌های محتوایی آثار و محصولات فرهنگی مانند موضوع، درونمایه، مضامین و ... به اولویت‌های مصرح در اسناد فرهنگی بالادستی کشور (هدفمندی رویکرد ایجابی وزارتخانه)؛
۳. حمایت از توسعه تولید و ترویج آثار و محصولات فرهنگی – هنری بومی اقوام ایرانی و نیز ترویج آیین‌های ملی، منطقه‌ای و محلی در جهت تقویت انسجام و وحدت ملی؛
۴. حمایت از تولید آثار فرهنگی و هنری بر محور معارف قرآن و اهل بیت(ع) و میراث معنوی ایرانی ناظر به الگوسازی سبک زندگی اسلامی – ایرانی؛
۵. اصلاح رویه و شاخص‌های حمایت از آثار و فعالیت‌های فرهنگی در چارچوب موضوعات و نیازهای نیازهای روز جامعه، برآمده از پژوهش‌های دقیق علمی.

پیوست (دارد / ندارد)	خروجی‌های کمی یا نتایج حاصل از اجرای اقدام	قالب و نحوه اجرا	گستره اجرا	نوع اقدام		عنوان یا شرح اجمالی اقدام	عرصه‌های تحقق برنامه
				تاسیسی و خلاقانه	اصلاحی و تکمیلی		
							۶,۱) طراحی و تدوین سازوکار ارتقای محتوایی محصولات فرهنگی، هنری و رسانه‌ای
							۶,۲) بازنگری در شیوه‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های نظارت و ارزیابی
							۶,۳) اصلاح و هدفمندی حمایت‌های فرهنگی، هنری و رسانه‌ای
							۶,۴) تولید یا حمایت از تولید محصولات فرهنگی، هنری ناظر به : ۱) ۶,۴) تقویت عزت و قدرت ملی با طرح پیشرفت‌های فناوری. ۲) ۶,۴) تقویت خانواده محوری و سبک زندگی. ۳) ۶,۴) مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی. ۴) ۶,۴) افزایش امید و نشاط اجتماعی. ۵) ۶,۴) اعتماد سازی از طریق مبارزه با فساد و بی‌عدالتی.

کلان برنامه ۸: هوشمندسازی مدیریت فرهنگی

تعریف:

برنامه‌ها، پروژه‌ها، فعالیت‌ها و انتخاب رویکردهایی که با متناسب‌سازی ساختار و نظام مدیریت وزارتخانه، ارتقای شاخص‌های دولت الکترونیک و هوشمندی اطلاعاتی و ارتباطی، مرجعیت حضور و نقش‌آفرینی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای تولید، نشر و مصرف فرهنگی، هنری و رسانه‌ای در بسترهای نوین و فضای مجازی ارتقاء دهد.

ناظر به مسائل :

- سرعت و تنوع تحولات فناورانه و عدم تطابق تولید و مصرف فرهنگی در ایران با آن؛
- ضعف الگوسازی، تولید و عرضه محصولات فرهنگی هنری مطابق با سبک زندگی اسلامی – ایرانی در فضای مجازی.

برنامه‌ها و رویکردهای تحقق کلان برنامه :

۱. تقویت زیرساخت‌های دانشی، سخت‌افزاری و نرم‌افزاری فناورانه و ایجاد نظام هوشمند اطلاعات در عرصه فرهنگ و هنر؛
۲. تسهیل فرآیندی و ساختاری ارائه مجوزها و خدمات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به اهالی فرهنگ، هنر و رسانه (ایجاد پنجره واحد برای کلیه خدمات وزارتخانه)؛
۳. تقویت پژوهش و مطالعات در حوزه‌های گوناگون تولید و مصرف فرهنگی با تأکید بر نگرش آینده‌پژوهی؛
۴. ایجاد نظام پشتیبان تصمیم‌دهندگان مبتنی بر ثبت، نگهداری و تحلیل داده‌ها و آمار و اطلاعات

پیوست (دارد / ندارد)	خروجی‌های کمی یا نتایج حاصل از اجرای اقدام	قالب و نحوه اجرا	گستره اجرا	نوع اقدام		عنوان یا شرح اجمالی اقدام	عرصه‌های تحقق برنامه
				اصلاحی و تکمیلی	تاسیسی و خلاقانه		
دارد	تدوین گراف‌های گردش اطلاعات در فاز نیازسنجی شناسایی گردش اطلاعات موجود و مورد نیاز	طرح جمع‌آوری داده به صورت میدانی	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی		✓	-تدوین شیوه‌نامه فرآیند نیازسنجی هوشمندسازی -تجهیز تیم ارزیاب فنی و جمع‌آوری داده -انجام بیش از ۳۰۰۰ ساعت مصاحبه با مدیران ارشد کلیه معاونت‌ها و سازمان‌های تابعه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	اصلاح و بهبود نظام صدور مجوز و ارائه خدمات به مردم و به اهالی فرهنگ، هنر و رسانه
دارد	طراحی اولیه فاز پایلوت سامانه سایه	طرح جمع‌آوری داده به صورت میدانی	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی		✓	-تعریف طرح سامانه اطلاعاتی یکپارچه هنرمندان (سایه) -شناخت نیازها و روابط اطلاعاتی مورد نیاز متناسب با طرح سایه	ایجاد درگاه واحد ارائه خدمات وزارتخانه به خدمت‌گیرندگان
دارد	نیازسنجی سازمان‌های مرتبط در خصوص طرح پایش	طرح جمع‌آوری داده به صورت میدانی	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی		✓	-تعریف طرح رصد و صیانت در فضای مجازی با هدف ایمن‌سازی بستر نشر آثار (پایش)	گسترش تولید و عرضه آثار و محصولات فرهنگی، هنری و رسانه‌ای در فضای مجازی
دارد	انجام بیش از ۲۴۰ مورد مصاحبه در خصوص شناسایی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری جهت به روز رسانی	طرح جمع‌آوری داده به صورت میدانی	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی		✓	-شناسایی نیازهای اطلاعاتی و سخت‌افزاری جهت به روزرسانی سامانه‌های موجود -تدوین پرسشنامه‌های فنی بر اساس آخرین متد نیازسنجی داده	متناسب‌سازی سازمانی با تحولات فناورانه جدید
دارد	تجهیز سامانه پایش به بخش بانک اطلاعات فعالان فرهنگی	طرح جمع‌آوری داده به صورت میدانی	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی		✓	-طراحی سامانه پایش بر اساس نیازهای فعالین فرهنگی و هنری -شناور بودن موتورهای جستجو و کراولرها بر اساس نیاز فعالین فرهنگی و هنری	شبکه‌سازی فعالان فرهنگی در فضای مجازی
دارد	طراحی اولیه فاز پایلوت سامانه پایش	طرح جمع‌آوری داده به صورت میدانی	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی		✓	-تعیین سطح G2G در سامانه پایش جهت صیانت از حقوق مولف -بالا بردن سطح جستجو و پوشش اطلاعاتی مدول‌های سامانه	حمایت از توسعه کسب و کارهای فرهنگی در فضای مجازی
دارد	تدوین گزارش فنی فاز نیازسنجی هوشمندسازی	طرح جمع‌آوری داده به صورت میدانی	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی		✓	-نیازسنجی فنی نهادها و سازمان‌های وابسته توسط تیم ارزیاب -دسته‌بندی نیازهای مورد نیاز بر اساس اولویت فن‌آوری	توسعه زیرساخت‌های فناورانه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
دارد	شناسایی گلوگاه‌های اطلاعاتی و راهکارهای بالا بردن گردش اطلاعات	طرح جمع‌آوری داده به صورت میدانی	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	✓		-استفاده از به روزترین تکنولوژی نرم‌افزاری در سامانه‌های پایش و سایه -تعیین هوش مصنوعی تحلیلگر شبکه‌های اجتماعی و طراحی کراولرها بومی شده -اولویت نیازسنجی به روز بودن گردش اطلاعات توسط تیم ارزیاب در فعالیت میدانی	ارتقای شناخت و هوشمندی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نسبت به تحولات فرهنگی
دارد	-تدوین چارت پیشنهادی نیروی انسانی گردش کار در حوزه هوشمندسازی	طرح جمع‌آوری داده به صورت میدانی	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی		✓	-شناسایی گلوگاه‌های اطلاعاتی و گردش داده موازی جهت ایجاد چارت پیشنهادی -تدوین گراف اطلاعاتی یکسان جهت پیشنهاد ادغام در گردش کار نیروی انسانی	توسعه و توانمندسازی ظرفیت منابع انسانی

گزارش ویژه فعالیتهای حوزه دین و انقلاب اسلامی

پیوست (دارد / ندارد)	خروجی (کمی) یا نتایج توصیفی	موضوع فعالیت										عرصه فعالیت
		سایر (ذکر شود)	ایشان و شهادت	دفاع مقدس	انقلاب و جمهوری اسلامی	اندیشه امام و رهبری	مفاخر دینی	عقاید دینی	اخلاق و سلوک دینی	شعائر و مناسک	اهل بیت ع	
												۱. صدور مجوز فعالیت موسسات دینی و انقلابی (موسسات چندمنظوره و تک منظوره ویژه حوزه دین، موسسات قرآنی، کانون‌های مساجد، ...)
												۲. صدور مجوز آثار و محصولات در موضوعات دینی و انقلابی (کتاب دینی، نشریات دینی، آثار هنری، ...)
												۳. برگزاری رویدادهای فرهنگی، هنری و رسانه‌ای در حوزه دین، مفاخر دینی و ارزشهای انقلابی (رویدادهای اختصاصی دینی و انقلابی یا ایجاد بخش ویژه دین در رویدادهای عمومی)
												۴. حمایت از فعالیتهای و برنامه‌های نهادها، موسسات و مراکز دینی و انقلابی
												۵. اجرا یا حمایت از اجرای فعالیتهای آموزشی و پژوهشی در حوزه دین و انقلاب اسلامی
												۶. سایر (ذکر شود)